

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-52/14-M

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Střední odborné učiliště obchodní Prostějov, nám. Edmunda Husserla 1
Sídlo	nám. Edmunda Husserla 1/30, 796 55 Prostějov
E-mail právnické osoby	sou@souobchodnipv.cz
IČO	00544612
Identifikátor	600015289
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Miladou Dosedělovou, ředitelkou školy
Zřizovatel	Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc
Místo inspekční činnosti	nám. Edmunda Husserla 1/30, 796 55 Prostějov
Termín inspekční činnosti	9. – 13. leden 2014

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost na podnět podle § 174 odst. 5 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle školních vzdělávacích programů pro střední vzdělávání oborů vzdělání s výučním listem (29-54-H/01 Cukrář, 65-51-H/01 Kuchař-číšník a 66-51-H/01 Prodavač) zaměřená na:

- naplňování profilů absolventů výše uvedených oborů v odborné složce vzdělávání
- účinnost prevence školní neúspěšnosti, primární prevence sociálně patologických jevů a nastaveného systému péče o žáky s výchovnými či výukovými obtížemi.

Posuzovaným obdobím jsou školní roky 2011/2012, 2012/2013 a 2013/2014 k datu inspekční činnosti.

Charakteristika

Střední odborné učiliště obchodní Prostějov, nám. Edmunda Husserla 1 (dále „škola“) vzdělává žáky v oborech gastronomie a služeb, které mají ve škole dlouholetou tradici. Výuka praktického vyučování probíhá jednak v budově školy, jednak na odloučených pracovištích v Prostějově a na smluvních pracovištích. Škola je zapojena do projektu Získávání dílčích kvalifikací v oblasti gastronomie a služeb a Národní soustavy kvalifikací, který je určen zájemcům o získání nebo doplnění kvalifikace. Naplněnost školy má v posledních třech letech klesající tendenci, od školního roku 2011/2012 do současnosti se snížila o 10 %, a to na 63 %.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Ve sledované výuce odborných předmětů byli žáci vedeni k používání odborné terminologie a rozvíjení odborných kompetencí. V hodinách převažovala pracovní atmosféra, učitelé navazovali při výkladu nové látky na vlastní zkušenosti žáků. Vyučující velmi vhodně využili propojení teorie a praxe k tomu, aby žáci samostatně řešili zadané úkoly. Učivo je vhodně doplňováno exkurzemi do firem a zahraničními stážemi (zejména obor Kuchař – číšník a Cukrář) v rámci programu Leonardo da Vinci, který je zaměřen, vedle posílení jazykových znalostí, především na získávání odborných znalostí, osvojení dovedností, zkušeností a návyků v oblasti gastronomie.

Ve sledovaném odborném výcviku (dále „OV“) navazovalo učivo svým obsahem na odborné předměty teoretické výuky se zaměřením na prohlubování nabytých vědomostí, rozvoj požadovaných praktických dovedností a pracovních návyků spojených s výkonem budoucí profese žáků. Důraz byl kladen především na dodržování stanovených technologických postupů za účelem dosažení odpovídající kvality, efektivity a bezpečnosti práce. Metoda předvádění činností i samostatná práce žáků byly využívány rovnoměrně. Veškeré činnosti probíhaly v přiměřeném tempu, žáci byli podněcováni k řešení dílčích problémů a při činnostech spolupracovali. Vhodnou zpětnou vazbou bylo prověřováno, zda bylo učivo pochopeno. Důležité místo ve výuce hrála práce s chybou. Formou diskuse probíhalo zdůvodňování příčin vzniklých chyb a možností jejich odstranění. Učitelé s využitím zkušeností z vlastní profesní praxe seznamovali žáky se specifickými poznatky souvisejícími s plněním zadaných úkolů.

K velmi dobré kvalitě výuky v odborných předmětech a praktickém vyučování přispívá i další vzdělávání učitelů, kteří se účastní na vzdělávacích akcích odborného zaměření a získané poznatky přenášejí do výuky.

Naplňování profilů absolventa v odborné složce vzdělávání je sledováno pomocí pedagogické dokumentace (deníky OV) a individuálních deníků (karet), které mají žáci na smluvním pracovišti (zápisy provádí instruktoři OV), plnění osnov je průběžně ověřováno učiteli OV (žáky ze smluvních pracovišť si 1x týdně zvou do školy na povinné konzultace) a pokud se žák neúčastní výuky OV, je učivo, v případě krátkodobé absence, následně doplněno (vedeno v denících OV). V případě dlouhodobé absence (nad 30 %) je žák v daném klasifikačním období nehodnocen a dále škola postupuje dle školního řádu (část Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků).

Část odborného výcviku sledovaných oborů vzdělání je realizována na vlastních pracovištích (školní cvičná kuchyně, učebna stolničení – kavárna, cukrářská výroba), zbytek na smluvních pracovištích. Organizace vyučování byla stanovena v souladu

s požadavky právních předpisů. Materiální podmínky umožňují žákům plnění zadaných úkolů při praktickém vyučování (školní pracoviště OV pro obor Kuchař – číšník je vybaveno dobře), realizace části OV na smluvních pracovištích přispívá k propojení teorie s praxí a seznámení žáků s novými technologiemi a reálnými podmínkami provozoven, což napomáhá k naplňování profilu absolventa.

Kontrolou praktického vyučování je pověřena zástupkyně ředitelky školy pro praktické vyučování, která pravidelně ve spolupráci s učiteli odborného výcviku (dále „OV“) navštěvuje smluvní pracoviště a provádí pravidelné konzultace s instruktory OV a žáky a kontroluje smluvní podmínky pro realizaci praktického vyučování (materiální zázemí, pracovní podmínky, bezpečnost při práci, organizaci dne atd.). Dokumentace školy je vedena přehledně, má jasnou vypovídací hodnotu. Zápisy v třídních knihách neumožňují žádné možné falšování zápisů v případě absence žáků.

Realizace teoretického i praktického vyučování je v souladu s požadavky právních předpisů, učební plány realizovaných ŠVP jsou plněny. Údaje ze smluvních pracovišť (docházky žáků, klasifikace žáků, případné problémy) jsou do školy předávány včas a pravidelně.

Škola vytváří standardní předpoklady pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků (dále „BOZ“), pro jejich zdravý psychický a fyzický vývoj. Vytváření bezpečného prostředí vychází z vyhodnocování možných bezpečnostních rizik, pozornost je věnována také výchovnému působení a vzdělávání žáků v oblasti BOZ. Žáci jsou pravidelně informováni o rizicích, s nimiž se mohou setkat při činnostech vykonávaných v jednotlivých objektech a zařízeních školy a také při účasti na akcích organizovaných školou, v rámci realizace praktického vyučování jsou seznamováni se zásadami bezpečné práce.

Školní úrazy jsou řádně evidovány a odškodňovány. Poranění žáků ve sledovaném období posledních tří školních roků byla většinou méně závažného charakteru, došlo k nim převážně v souvislosti s prováděnými tělovýchovnými aktivitami žáků nebo při činnostech realizovaných v odborném výcviku.

Školní poradenství je rozděleno mezi kvalifikovanou výchovnou poradkyni (dále „VP“), jejíž oblastí je zabezpečení rovného přístupu ke vzdělání pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), žáky sociálně znevýhodněné a žáky s rizikem školní neúspěšnosti a pomoc při identifikaci a realizaci příznání uzpůsobení podmínek pro konání maturitní zkoušky a školní psycholožku (dále „ŠP“), která, se věnuje především pravidelné a cílené práci se žáky 1. ročníků s vývojovými poruchami učení (dyslexie a dysgrafie) a oblasti kariérového poradenství, která je zaměřena na intenzivní spolupráci školy se zaměstnavateli, sociálními partnery a učiteli odborných předmětů s cílem pomoci žákům 1. ročníků při adaptaci a dokončit započaté vzdělání s následným uplatněním na trhu práce. Veškeré strategie, metody a formy práce jsou zapracovány v Metodice kariérového a psychologického poradenství. Školním poradenstvím se rovněž zabývá i školní metodička prevence (dále „MP“), která vyhledává, identifikuje a poskytuje nejen v rámci konzultačních hodin, ale i individuálně dle potřeby žáků, poradenské služby žákům sociálně znevýhodněným a žákům s projevy sociálně patologického chování ve spolupráci se zákonnými zástupci, výchovnou poradkyní a třídními učiteli. V průběhu hodnoceného období se škola potýkala s řešením krádeží na pracovišti, vulgarismy, agresivitou, špatnými vztahy ve třídě, které vygradovaly šikanováním jedné žákyně 1. ročníku třemi spolužačkami. Tento jev byl provázaným a jednotným přístupem vedení školy, výchovné poradkyně a školní metodičky prevence úspěšně a citlivě vyřešen. Škola se také potýká s vysokou neomluvenou absencí žáků jak v teoretickém, tak i praktickém vyučování. Studium záznamů v třídních knihách, zápisů z pedagogických rad a řízenými rozhovory

s vedením školy, VP, ŠP a MP a třídními učiteli byla zjištěna neexistence jednotného postupu při omlouvání krátkodobé absence výše zainteresovanými osobami a jejich vzájemná neinformovanost o způsobu řešení jednotlivých jevů a nejednotnost kritérií a pravidel pro omlouvání krátkodobé absence (jsou ukotvena ve školním řádu, ale nejsou jednotně uplatňována třídními učiteli). Vysoká absence žáků, a s tím spojené riziko školní neúspěšnosti, je řešeno konstatováním jevu a uložením sankčních výchovných opatření.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) škola zajišťuje formou individuální integrace ve třídách a doporučeným zohledňováním individuálních vzdělávacích potřeb. Z vyrovnávacích a podpůrných opatření jsou při vzdělávání žáků se SVP využívány např. speciální metody a formy práce, redukce obsahu učiva, dílčí organizační opatření, specifické přístupy při zadávání písemných prací žákům, např. prodloužení času pro splnění úkolu, uplatňováno je zohledňování žáků při klasifikaci. Problematika péče o žáky se SVP je pravidelně zařazována i na jednáních metodických orgánů školy, jednotlivým vyučujícím jsou předávány potřebné informace týkající se jejich zohledňování.

Škola sleduje a pravidelně vyhodnocuje úspěšnost žáků v průběhu celého vzdělávacího cyklu. Chybí však hlubší analýza v případě zjištěných výsledků. Žáci s riziky školní neúspěšnosti mají možnost individuálních konzultací, kterou ale využívají minimálně. Důležitou součástí spolupráce školy s rodiči a zákonnými zástupci jsou třídní schůzky. Na začátku školního roku probíhají schůzky pro rodiče žáků prvních ročníků, aby se seznámili s organizací teoretické a praktické výuky, požadavky na BOZ, pracovními pomůckami, systémem docházky, způsobem omlouvání absencí apod. V průběhu roku jsou pak organizovány třídní schůzky vždy ve čtvrtletí v den pedagogické rady, kdy jsou rodiče seznámeni s výsledky výchovy a vzdělávání svých dětí. V případě potřeby jsou rodiče informováni telefonicky nebo písemně.

Pro lepší adaptaci žáků 1. ročníků škola pořádá dvoudenní program „Lepší start“, jehož cílem bylo vytvořit příznivé sociální klima nejen ve třídách, ale i mezi učitelem a žákem. Obsahem bylo mimo jiné seznámení se žáků s učiteli, zamyšlení se žáků nad tím, co očekávají od nové školy, ze strany učitelů vytipování jedinců, kteří by se mohli stát obětí šikany a jedinců se sklonem k sociálně patologickému chování. Akce byla ze strany účastníků hodnocena pozitivně – žáci se většinou aktivně zapojovali do soutěží a aktivit.

Za sledované období posledních tří školních let zanechalo vzdělávání v průměru za školní rok 46 žáků, což činilo až 12 % z celkového počtu žáků školy. K nejčastějším důvodům patřil přestup na jinou školu, a to zejména již v průběhu prvního ročníku, zanechání vzdělávání nebo vyloučení z důvodu absence, případně neplnění požadavků na vzdělávání. Největší úbytek žáků za sledované období zaznamenal obor Kuchař - číšník. Poměrně vysokou absenci (za sledované období v průměru 195 omluvených hodin na žáka) se v posledních třech letech daří postupně mírně snižovat, problémem ale zůstává neomluvená absence, jejíž průměr se pohyboval v rozmezí 9,5 až 12 hodin na žáka za školní rok. Přijato do vyššího ročníku bylo v průměru 20 žáků (přestup z jiné školy), nejčastěji jsou žáci přijímáni k 1. září. Někteří žáci studium ve škole ukončí, poté požádají o přijetí do vyššího ročníku a následně opět studium ukončí (ve školním roce 2012/2013 5 žáků).

Za uzavřený školní rok 2012/2013 ukončilo studium 50 žáků (12 ze třetího ročníku) z toho na vlastní žádost 30 žáků a na základě neomluvené absence bylo studium ukončeno 20 žákům, přijato ke vzdělání do vyššího ročníku bylo 23 žáků (k 1. září 15 žáků). Podmíněně vyloučeno bylo 20 žáků, důvodem byla v 7 případech neomluvená absence, dále šikana, napadení spolužáka, krádež a nevhodné chování.

Vysoký počet neomluvené absence škola řeší. V případě nedoložené absence v délce 5 dnů vyzývá škola prostřednictvím ředitelky žáky, resp. zákonné zástupce k doložení důvodů nepřítomnosti. Zároveň jsou žáci informováni o tom, že pokud důvod nepřítomnosti nedoloží nebo žák nenastoupí do školy do 10 dnů, bude žák posuzován, jako by studia zanechal a bude mu studium na škole ukončeno.

Škola umožňuje žákům rozšiřovat a prohlubovat znalosti a dovednosti ve studovaných oborech. Žáci oboru Kuchař – číšník se mohou již v průběhu studia zapojit do účasti v odborných kurzech (např. barmanský) a získat potřebné certifikáty, které jim umožní širší profesní uplatnění. Přínosem pro zvyšování kvality ve vzdělávání, získávání zkušeností i nových odborných poznatků je realizace mezinárodních projektů a stáží žáků v Itálii, zaměřených zejména do oblasti gastronomie. Žáci měli možnost zúčastnit se přímo činností na provozu, vyzkoušeli si nové technologické postupy a práci s originálními italskými surovinami. Významnou činností vedoucí ke zvýšení zájmu o svůj obor i rozšíření znalostí, dovedností a zkušeností je také příprava a účast žáků ve školních, regionálních, republikových i mezinárodních soutěžích. Žáci se účastní cukrářských, gastronomických, sommeliérských, barmanských nebo baristických soutěží a často dosahují velmi dobrých výsledků. K rozvoji praktických a odborných znalostí žáků přispívá i zapojení školy do projektu Výuka aplikované ekonomie (Junior-Achiavement), v rámci kterého žáci provozují 3 reálné studentské firmy.

Také v letošním školním roce skládali žáci tříletých oborů vzdělání závěrečnou zkoušku (dále „ZZ“) podle jednotného zadání uloženého v informačním systému NÚV. Každý žák, který úspěšně vykonal ZZ, získal „Potvrzení pro žáky o složení závěrečné zkoušky podle jednotného zadání“ a europass – v českém a anglickém jazyce. Z celkového počtu absolventů (67) získali 4 žáci osvědčení Hospodářské komory oborových svazů ČR (jedna žákyně oboru Číšník, jedna žákyně oboru Kuchař a dva žáci oboru vzdělání Cukrář)

Úspěšnost vykonání závěrečných zkoušek za poslední tři roky byla v rozmezí 85 % - 96 %. Zejména úspěšní byli žáci oborů Cukrář, Kuchař. Škola pravidelně sleduje uplatnění svých absolventů v praxi. V loňském roce ZZ skládalo 62 žáků, z nichž 28 dál studuje, 20 pracuje a 7 žáků je v evidenci Úřadu práce. U dalších se údaje nepodařilo zjistit.

Prevence sociálně patologických jevů není prováděna systematicky s využitím vhodných nástrojů. Nejednotným přístupem se škole nedařilo omezit výskyt problémů se záškoláctvím a zlepšit vztah žáků ke škole a školnímu prostředí. Škola sleduje a vyhodnocuje úroveň výstupů a úspěšnost žáků. Dosahuje požadovaných výstupů hlavně v odborné složce vzdělávacího procesu, v případě potřeby přijímá opatření ke zlepšení stavu. Problémem je vysoká absence včetně absence neomluvené.

Závěry

- a) Materiální a personální podmínky školy vytvářejí velmi dobré předpoklady pro splnění cílů stanovených ve školních vzdělávacích programech. K propojování teorie a praxe, a tím i k naplňování profilů absolventů v odborné složce vzdělávání, výrazně přispívá i to, že část praktického vyučování je realizována na smluvních pracovištích. Naplňování profilu absolventa je pravidelně kontrolováno a v případě absence je učivo s žáky následně probráno a doplněno. Žáci též mohou navštívit konzultace, z jejich strany je však tato možnost využívána zřídka. Pozitivem je i to, že škola nabízí žákům řadu odborných kurzů k prohloubení odbornosti. O naplňování profilu absolventa svědčí i fakt, že se žáci velmi dobře a pravidelně umísťují na předních místech odborných soutěží i na celostátní úrovni. Výsledky žáků školy jsou pravidelně vyhodnocovány, chybí však analýza rizik v případech školní neúspěšnosti žáků.
- b) Systému péče o žáky s výchovnými či výukovými obtížemi je nastaven, jeho účinnost je pozitivní v případě řešení školní neúspěšnosti u žáků, kteří nemají problém s absencí. Inspekční činností byla zjištěna absence jednotného postupu při omlouvání krátkodobé absence, který je sice ukotven ve školním řádu, ale není jednotně uplatňován třídními učiteli. Příležitostí ke zlepšení je i vypracování účinných preventivních opatření vztahujících se k vysoké absenci žáků a s tím spojené školní neúspěšnosti, což bylo doposud řešeno pouze konstatováním jevu a uložením sankčních výchovných opatření. Příležitostí ke zlepšení je i stanovení kritérií při přijímání žáků do vyššího ročníku a nastavení systému jejich podpory, aby znovu neukončili studium předčasně.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona požaduje

- do 30 dnů prevenci zjištěných nedostatků podle Závěrů písm. a) a b) a zaslání zprávy o prevenci

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.m@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Výkazy o střední škole (S 8-01; M 8) podle stavu k 30. září 2011, 30. září 2012 a 30. září 2013
2. ŠVP Kuchař platný od 1. září 2009
3. ŠVP Číšník platný od 1. září 2009
4. ŠVP Cukrář platný od 1. září 2009
5. ŠVP Prodavač platný od 1. září 2009
6. ŠVP Podnikání platný od 1. září 2011
7. Školní řád, včetně Pravidel hodnocení výsledků vzdělávání žáků (klasifikační řád), platný od 1. září 2012, včetně dodatku platného od 1. září 2013
8. Koncepce rozvoje školy do roku 2015 ze dne 31. srpna 2011
9. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2010/2011, 2011/2012 a 2012/2013
10. Rozvrh hodin platný pro školní rok 2013/2014
11. Zápisy z pedagogických rad – školní roky 2012/2013 a 2013/2014

12. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání a doklady o absolvovaných školeních)
13. Hospitační záznamy – školní rok 2012/2013 a 2013/2014
14. Třídní knihy tříd 1K, 2Č, 3Č, 1C pro školní rok 2013/2014
15. Namátkově vybrané třídní výkazy - školní rok 2013/2014
16. Statistické výkazy výsledků vzdělávání za 1. a 2. pololetí školních roků 2010/2011, 2011/2012 a 2012/2013
17. Složka: Smlouvy o spolupráci při zajišťování praktického vyučování, pověření instruktorů odborného výcviku, jmenné seznamy žáků, školní rok 2013/2014
18. Deník evidence odborného výcviku, obor 65-51-H/01 Kuchař - číšník, třída 2K, školní rok 2013/2014
19. Žákovské knížky žáků třídy 2K, školní rok 2013/2014 (náhodný výběr 5 ks)
20. Kariérové a psychologické poradenství na SOU obchodním v Prostějově, zaměření práce kariérového poradce a školního psychologa.
21. Minimální program prevence sociálně patologických jevů a protidrogové prevence pro školní rok 2013/2014.
22. Poradenská činnost ve školním roce 2013 – 2014
23. Dokumentace týkající se přijímacího řízení za školní roky 2011/2012, 2012/2013, 2013/2014
24. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami k datu inspekce
25. Dotazníky pro žáky a zákonné zástupce za hodnocené období
26. Záznamy třídních učitelů pro pedagogickou radu za hodnocené období
27. Seznam žáků, kteří ukončili studium ve školním roce 2011/2012, 2012/2013 a 2013/2014
28. Seznam žáků, kteří byli podmíněně vyloučeni ve školním roce 2011/2012, 2012/2013 a 2013/2014
29. Dokument č.j. SOUo – 816/13 o ukončení studia
30. Dokument č.j. SOUo – 819/13 o ukončení studia

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Olomouckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Pavel Okleštěk, školní inspektor

Okleštěk v.r.

Mgr. Renata Juráňová, školní inspektorka

Renata Juráňová v.r.

Mgr. David Náhlík, školní inspektor

D. Náhlík v.r.

Mgr. Pavel Vykoupil, školní inspektor

Pavel Vykoupil v.r.

Bc. Petra Kalabisová, kontrolní pracovnice

Kalabisová v.r.

V Olomouci 3. března 2014

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Milada Dosedělová, ředitelka školy

M. Dosedělová v.r.

V Prostějově 14. března 2014

Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.